

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 591/2020
25.02.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца Националне службе за запошљавање, Дирекција РЈ из Београда, против тужених АА и ББ, обе из ..., ради дуга, одлучујући о сукобу месне надлежности између Првог основног суда у Београду и Основног суда у Крагујевцу, на седници одржаној 25.02.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом предмету, **МЕСНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Основни суд у Крагујевцу.

Образложење

Основни суд у Крагујевцу, решењем ИПВ (Ив) 123/19 од 28.05.2019. године, усвојио је приговоре извршних дужника изјављене на решење о извршењу тог суда И.Ив 179/19 од 22.02.2019. године, исто ставио ван снаге у делу којим је одређено извршење и укинуо све спроведене радње (став први изреке). Одлучио је и да ће се поступак наставити као поводом приговора против платног налога пред Првим основним судом у Београду, као стварно и месно надлежном суду (став други изреке). У образложењу је указао, да су тужени као извршни дужници учинили вероватним своје наводе из приговора којима оспоравају настанак потраживања, ради чије наплате је одређено извршење, из разлога што предлог за извршење на основу веродостојне исправе тужиоца као извршног повериоца, обухвата застарело потраживање. Како су у конкретној ситуацији испуњени услови из одредбе члана 105. став 2. Закона о извршењу и обезбеђењу, веће је ставило ван снаге решење о извршењу у делу којим је одређено извршење и одредило да се поступак настави као поводом приговора против платног налога, због чега је на основу наведене одредбе, одлучио као у изреци.

Први основни суд у Београду, није прихватио месну надлежност, већ је уз допис П 45281/20 од 26.10.2020. године, списе предмета доставио Врховном касационом суду, ради одлучивања о сукобу месне надлежности. У образложењу је указао, да тужене у приговору на решење о извршењу нису истакле приговор месне ненадлежности Основног суда у Крагујевцу, те како се суд без приговора тужених није могао огласити месно ненадлежним, то није било места да Основни суд у Крагујевцу решењем Ипв (Ив) 123/19 од 28.05.2019. године, списе предмета уступи Првом основном суду у Београду на даљи поступак, да је имао у виду постојање споразума о надлежности суда у Београду, из члана 7. Уговора о додели субвенција за

самозапошљавање, али да се тужилац подношењем предлога за извршење Основном суду у Крагујевцу определио за тај суд као месно надлежан.

Врховни касациони суд је одлучујући о насталом сукобу месне надлежности на основу одредбе члана 22. став 1. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 49/13 – УС, 74/13 - УС, 55/14, 87/18 и 18/20), а у вези одредбе члана 30. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 116/08, 104/09, 101/10, 31/11, 78/11, 101/11, 101/13, 40/15, 106/15, 13/16, 108/16, 113/17, 65/18 - УС, 87/18 и 88/18 - УС), утврдио да је за поступање у овом предмету месно надлежан Основни суд у Крагујевцу.

У иницијалном акту, предлогу за извршење на основу веродостојне исправе – менице серије АВ ... примљеном 08.02.2019. године, у Основном суду у Крагујевцу, између осталог је предложено доношење решења о извршењу којим би се обавезали извршни дужници (сада тужене) да солидарно исплате извршном повериоцу (сада тужиоцу) износ од 223.977,37 динара, са законском затезном каматом, као и трошковима извршења. Поред тога, тужилац као извршни поверилац је предложио да, у случају спора по веродостојној исправи списи предмета доставе месно надлежном Првом основном суду у Београду, чија је месна надлежност уговорена чланом 7. Уговора о финансирању програма самозапошљавања од 07.09.2015. године, на основу кога је приложена меница издата и авалирана и да се опредељење месне надлежности Првог основног суда у Београду врши и на основу члана 59. Закона о парничном поступку и члана 111. Закона о меници и то по месту плаћања менице. Уз иницијални акт је приложен Уговор о додели субвенције за самозапошљавање, закључен између тужиоца и тужене АА, којим је предвиђено да су уговорне стране сагласне да све евентуалне међусобне спорове који проистекну из овог уговора решавају споразумно, у противном уговара се надлежност суда у Београду (члан 9. истог). Основни суд у Крагујевцу, решењем о извршењу Ив 179/19 од 22.02.2019. године је одредио предложено извршење и трошкове повериоца одмерио у износу од 4.760,00 динара. На приложеној меници се као трасант потписала ББ из ..., исто признала без протеста АА из ..., док је на полеђини менице констатовано „уместо мени платите по наредби Националне службе за запошљавање Крагујевац, Светозара Марковића 37“. Тужене су на решење о извршењу изјавиле приговоре. Виши суд у Крагујевцу, решењем Гж И 1177/19 од 07.05.2020. године, одбио је као неосновану жалбу тужиоца као извршног повериоца и потврдио решење Основног суда у Крагујевцу ИПВ (Ив) 123/19 од 28.05.2019. године.

Одредбом члана 462. став 1. ЗПП је прописано, да, суд може по службеној дужности да се огласи месно ненадлежним најкасније до издавања платног налога. Одредбом став 2. овог члана, да, тужени може да истакне приговор месне ненадлежности само у приговору против платног налога.

Одредбом члана 463. став 1. ЗПП је прописано да, ако се суд после издавања платног налога огласи стварно ненадлежним, укинуће платни налог и по правноснажности решења о ненадлежности уступиће предмет надлежном суду. Одредбом става 2. овог члана да, ако суд после издавања платног налога утврди да је месно ненадлежан, неће укинути платни налог, него ће по правноснажности решења којим се огласио ненадлежним да уступи предмет надлежном суду.

Одредбом члана 62. став 4. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“ бр. 106/15, 106/16 – аутентично тумачење и 113/17 – аутентично тумачење, без измена Закона о извршењу и обезбеђењу – „Службени гласник РС“ бр. 54/19 од 26.07.2019. године, који се примењује од 01.01.2020. године, с обзиром на то да је предлог за извршење поднет 08.02.2019. године) је прописано да, ако су странке закључиле споразум о месној надлежности, извршни поверилац може тражити у предлогу за извршење да се, ако поступак буде настављен као по приговору против платног налога, настави пред судом који је надлежан по споразуму о месној надлежности. Извршни поверилац дужан је да уз предлог приложи споразум о месној надлежности. Одредбом члана 93. став 2. Закона о извршењу и обезбеђењу је прописано да, ако усвоји приговор, веће ставља ван снаге део решења којим су одређени средство и предмет извршења и укида спроведене радње. После правноснажности решења о усвајању приговора поступак се даље наставља као по приговору против платног налога, а ако суд за то није стварно или месно надлежан, списи предмета одмах се достављају надлежном суду.

Одредбом члана 59. ЗПП је прописано, да, за суђење у споровима имаоца менице или чека против потписника, поред суда опште надлежности, надлежан је и суд места плаћања.

Одредбом члана 111. Закона о меници („Службени лист ФНРЈ“ број 104/46, „Службени лист СФРЈ“ бр. 16/65, 54/70, 57/89 и „Службени лист СРЈ“ бр. 46/96) је прописано да, за спорове који се покрећу на основу тужбе имаоца менице против њених потписника надлежан је и суд на чијем се подручју налази место плаћања.

У конкретној ситуацији тужилац као извршни поверилац је поднео предлог за извршење на основу веродостојне исправе Основном суду у Крагујевцу, као суду опште месне надлежности за тужене као извршне дужнике и између осталог предложио да у случају спора предмет достави месно надлежном Првом основном суду у Београду чија је месна надлежност уговорена и да опредељење тог суда врши и на основу члана 59. ЗПП и члана 111. Закона о меници, према месту плаћања менице.

Међутим, споразум о месној надлежности није одређен у погледу ког суда, с обзиром на то да је одредбом члана 3. став 1. тачка 4, 5. и 6. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава („Службени гласник РС“ број 101/13), за територију градских општина у Београду, основана три суда (Први, Други и Трећи основни суд у Београду), док се споразум односи само на суд у Београду.

Како у приложеној меници није означено место плаћања, то се у конкретној ситуацији као место плаћања сматра пребивалиште трасанта, тужене ББ, у ..., због чега је према месту плаћања и пребивалишта тужених за даље поступање у овом предмету месно надлежан Основни суд у Крагујевцу, на основу одредби члана 39. и 59. ЗПП и члана 111. Закона о меници.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 22. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић